

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2029 dla Gminy Słubice

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2029 jest wieloletnim dokumentem programowym, który stanowi podstawę do realizacji pewnych wzorów działań, podejmowanych w celu poprawy negatywnych zjawisk społecznych występujących w danej społeczności. Strategia powinna zawierać działania, które wpłyną na zapewnienie odpowiedniej jakości życia mieszkańców Gminy Słubice jak również utrzymanie i rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej. Podstawą formułowania założeń strategii jest diagnoza społeczna, w której zdefiniowano problemy społeczne i ich przyczyny oraz określono grupy społeczne zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Słubice ma formułę otwartego, ciągłego przewidywania i kreowania przyszłości. Będzie poddawana okresowej weryfikacji oraz modyfikacji związanej z zachodzącymi zmianami społeczno – ekonomicznymi. Pod wpływem tych zmian polska polityka społeczna ulega ciągłym przekształceniom w kierunku wzmocnienia indywidualnej aktywności jednostki. W trakcie wdrażania Strategii pojawią się nowe, ważne zadania i cele, dlatego też modyfikacja jest zjawiskiem pożądanym co stanowi idealny miernik efektywności działań i dążeń społeczności lokalnej.

I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną do opracowania niniejszej Strategii jest zapis Ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (art. 17 ust. 1 pkt 1), mówiący ,że:

„ do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych , których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Strategia jest zgodna z następującymi aktami prawnymi, regulującymi zadania w obszarze polityki społecznej:

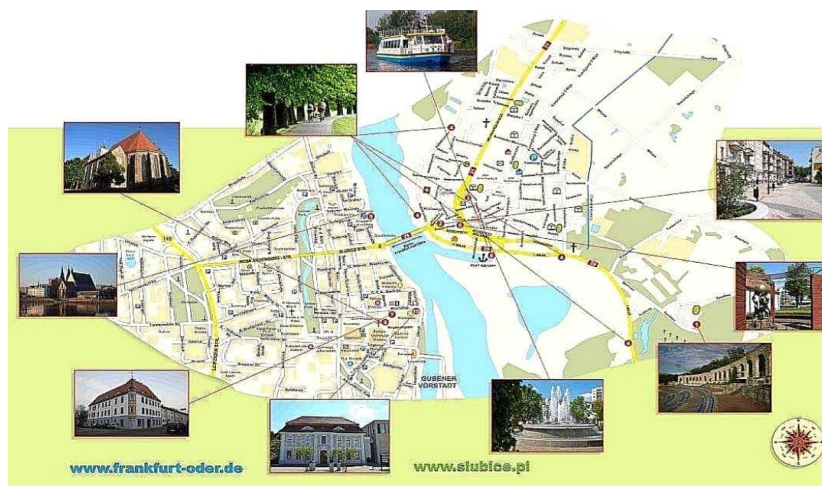
1. ustawą z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r.poz.1507)
2. ustawą z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019, poz. 2277)
3. ustawą z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 poz. 852 ze zm.)
4. ustawą z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz.1390)
5. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019 poz.1111)
6. ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2019 poz. 688)
7. ustawą z dnia 19 sierpnia 1994r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 poz.1878)
8. ustawą z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 poz.111)
9. ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 poz.1373)
- 10.ustawą z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 poz.670)
- 11.ustawą z dnia 21 czerwca 2001r o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 poz.2133)

12. ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2019 poz.1482)
13. ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2019 poz.1172)
14. ustawą z dnia 13 czerwca 2003r o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2019 poz.217)
15. ustawa z dnia 27 kwietnia 2006r o spółdzielniach socjalnych(Dz. U. z 2018 poz.1205)

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SŁUBICE

Gmina Słubice pod względem administracyjnym jest wydzielonym obszarem w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie Słubickim, gmina miejsko – wiejska.. Od zachodu poprzez Odrę graniczy z niemieckim miastem Frankfurt leżącym w landzie Branderburgii. Gmina Słubice znajduje się na skrzyżowaniu wielu szlaków komunikacyjnych. Miasto położone na granicy polsko – niemieckiej , w zachodniej części województwa lubuskiego, na skrzyżowaniu wielu szlaków komunikacyjnych (węzeł dróg nr 29,31,137, autostrada A2). Obsługę ruchu transgranicznego zapewniają trzy przejścia graniczne na terenie gminy. W Słubicach – (ruch osobowy), w Kunowicach – (ruch kolejowy), w Świecku- (ruch osobowy i towarowy – Terminal Towarowych Odpraw Celnych). Funkcjonuje tu Kostrzyńsko – Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna. Miasto o powierzchni 19,2 km², w skład Gminy Słubice wchodzi 11 wsi . Jest to miasto w którym funkcjonuje szkolnictwo akademickie – Collegium Polonicum. Słubice jako samodzielne miasto istnieje od 1945 roku. Swój początek Frankfurt nad Odrą wraz ze Słubicami mają w XIII wieku, pierwsza wzmianka mówi o osadzie handlowej nad Odrą, której w 1225 r. Henryk I Brodaty miał nadać przywilej targowy i rzekomo prawo składu. W 1253 r. osada otrzymuje prawa miejskie, a w dokumencie widnieje nazwa Vrankenvorde, później Frankfurt nad Odrą. Od tego czasu do 1945 r. prawobrzeże stanowiło część Frankfurtu nad Odrą pod nazwą Dammvorstadt (dosł. Przedmieście na wale). Znajduje się tutaj historyczny stadion SOSIR. Warto wspomnieć również o cmentarzu żydowskim, najstarszym w Europie, pierwsze wzmianki na jego temat pojawiły się w 1399r.

Według danych z 1 stycznia 2018 Słubice liczyły 16 816 mieszkańców.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY I MIASTA SŁUBICE

Diagnoza społeczna Gminy Słubice jest wielopłaszczyznowym opisem warunków życia ludności. Obraz mieszkańców w diagnozie odnosi się do środowisk, które radzą sobie w obecnych realiach społeczno – gospodarczych oraz do grup społecznych, które mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu wymagają wsparcia społecznego. Kreowanie polityki społecznej w Gminie Słubice wymaga rzetelnego rozeznania potrzeb społecznych jej mieszkańców. Diagnoza społeczna jest punktem wyjścia do opracowania strategii polityki społecznej w Gminie Słubice i ma na celu zdefiniowanie problemów społecznych i wyjaśnienia ich przyczyn, określenie grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, określenie zasobów infrastruktury społecznej, zaspokajania potrzeb społecznym oraz integrację społeczną.

1.1 Demografia

Dane demograficzne to istotne informacje związane z liczbą ludności na danym terenie oraz szczegółowa informacja o prawidłowościach rozwoju ludności w konkretnych warunkach gospodarczych i społecznych badanego terytorium.

Poniższe dane obrazują statystykę mieszkańców gminy według płci i wieku w latach 2016 i 2020. Dane te pochodzą z Urzędu Stanu Cywilnego w Słubicach.

Tabela Nr 1

<i>Wiek</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Ogółem</i>
0-2	270	304	574
3	95	103	198
4-5	230	222	452
6-7	226	229	455
8-12	512	482	994
13-15	257	221	478
16-17	181	226	407
18	109	97	206
19-65	6523	--	6011
19-60	-	6011	5825
>65	928	-	928
>60	-	2280	2280
<i>ogółem</i>	9331	10175	19506

Dane dot. 2016 r.

<i>Wiek</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Ogółem</i>
0-2	282	282	564
3	101	93	194
4-5	181	200	381
6-7	217	237	454
8-12	596	544	1140
13-15	315	338	653
16-17	212	184	396
18	102	94	196
19-65	6715	--	6715
19-60	-	5825	5825
>65	1132	-	1132
>60	-	2598	2598
<i>ogółem</i>	9853	10395	20248

Dane dot. 2020 r.

Tabela Nr 2 Urodzenia i zgony w latach 2016 - 2020

Rok	Urodzenia	Zgony
2016	210	182
2017	206	163
2018	229	209
2019	200	187
2020	201	240

Dane pozyskane z USC Słubice

Tabela Nr 4 Migracje w Gminie Słubice w latach 2016 – 2020

Rok	Zameldowania pobyt czasowy	W tym cudzoziemców	Wymeldowania z pobytu czasowego	W tym cudzoziemców
2016	720	347	66	35
2017	798	436	77	42
2018	2694	2270	170	119
2019	3309	2919	252	169
2020	2016	1589	174	131

Rok	Zameldowa nia pobyt stały	W tym cudzoziemc ów	Ilość zameldowań spoza gminy	Wymeldowa nia z pobytu stałego	W tym cudzoziemc ów
2016	731	17	175	818	2
2017	846	21	219	850	12
2018	785	29	165	820	9
2019	947	43	250	871	5
2020	810	49	194	818	7

1.2. Pomoc społeczna

Głównym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej w Gminie Słubice jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach. Podstawowym jego trzonem

działalności jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej mają na celu udzielenie osobom pomocy w postaci różnych form wsparcia, które pozwolą na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień.

Nie można tutaj zapomnieć o pracy socjalnej, która jest podstawową formą pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych. Praca socjalna stosowana jest praktycznie we wszystkich kategoriach osób i rodzin korzystających z pomocy. W poniższej tabeli przedstawione zostaną ogólne dane osób/ rodzin objętych pomocą społeczną w poszczególnych latach.

Tabela nr 5 Przyczyny udzielanej pomocy w latach 2016 - 2020

Powód udzielanej pomocy	2016 r	2017r	2018r	2019r	2020r.
Bezrobocie / bierność zawodowa	342	276	236	195	199
Długotrwała choroba	322	319	288	291	245
Niepełnosprawność	212	224	196	188	149
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	6	10	8	6
Alkoholizm	37	25	42	44	47
Narkomania	7	5	3	4	7
Bezdomność	39	37	36	43	64
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	14	15	13	11	10

Opracowano na podstawie danych OPS

Dożywianie dzieci w szkołach oraz pomoc w postaci świadczenia rzeczowego z przeznaczeniem na zakup żywności realizowane jest w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu „. Dzieci korzystające z bezpłatnych posiłków w szkole głównie pochodzą z rodzin o najniższych dochodach, bezrobotnych, dotkniętych chorobą alkoholową. Dla niektórych jest to jedyny posiłek ciepły w ciągu dnia. Pomoc w postaci posiłków świadczona jest również dla osób starszych, samotnych, nie posiadających własnego źródła dochodu, osób bezdomnych. Jednym z kolejnych zadań wskazanym do realizacji przez ośrodek pomocy społecznej, które

określa ustawa z dnia 12 marca 2004r, jest wypłata zasiłków stałych i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne . Jest to zadanie zlecone gminie i dotowane przez budżet państwa.

Osobom potrzebującym udzielana była pomoc w postaci różnych form. W poniższej tabeli oznaczone zostały formy pomocy oraz ilość osób/ rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej.

Tabela Nr 6 Rodzaje uzyskiwanej pomocy i liczba rodzin korzystających z pomocy w latach 2016 - 2020

Formy przyznanej pomocy	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r
Zasiłki okresowe	259	213	177	158	167
Zasiłki celowe specjalne	20	5	97	124	92
Program „ Posiłek w szkole i w domu”	813	643	396	364	364
Usługi opiekuńcze	27	27	22	33	33
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych w wyniku zdarzeń losowych	0	1	0	1	0
Sprawienie pogrzebu	10	3	11	8	10
Zasiłki stałe	195	200	175	161	139
Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	38	35	32	34	35
Świadczenia zdrowotne	192	193	169	150	129

Opracowano na podstawie danych OPS

Kolejną formą pomocy z jakiej mogą skorzystać mieszkańcy z rodzin najuboższych jest oferowany dodatek mieszkaniowy. Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r o dodatkach mieszkaniowych . Przysługuje on osobom uprawnionym, tj. osobom, które spełniają następujące warunki:

1. Posiadają tytuł prawny do lokalu , czyli najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych, innym osobom mającym tytuł prawny do

zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem, osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, ale oczekującym na dostarczenie przysługującego im lokalu zamiennego lub socjalnego.

2. Jeśli średni dochód miesięczny na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza kryterium.

3. Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć:

- 35 m² dla 1 osoby

- 40 m² dla 2 osób

- 45 m² dla 3 osób

- 55 m² dla 4 osób

- 65m² dla 5 osób

- 70m² dla 6 osób a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej ilości osób , dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Tabela Nr 7 Dodatki mieszkaniowe wypłacone w latach 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	2919	2651	2275	1846	1721
Wysokość dodatku mieszkaniowego	561677,61	513641,33	438199,39	349055,21	363 662,47
Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	307	276	232	305	

Opracowano na podstawie danych z OPS

1.3. Bezrobocie

Bezrobocie jako zjawisko społeczne polega na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia. Pojęcie osoby bezrobotnej oznacza

ogólnie osobę niezatrudnioną, nieprowadzącą działalności gospodarczej i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy). Istnieje wiele powodów, dla których osoby chcące pracować i zdolne do pracy nie znajdują zajęcia odpowiadającego ich aspiracjom i wymaganiom finansowym. Wśród przyczyn bezrobocia należy wymienić: względnie wysokie dla pracodawców koszty pracy, niepokrywające korzyści ekonomicznych płynących z zatrudnienia pracownika; niedopasowanie popytu i podaży na określony rodzaj pracy; sztywne dla pracodawcy prawo pracy; niedopasowanie terytorialne miejsc zapotrzebowania na pracę i zasobów siły roboczej; brak doświadczenia zawodowego wśród absolwentów; okresowo niski popyt na dany produkt czy usługę, spowodowany np. kryzysem gospodarczym, słabym zarządzaniem przedsiębiorstwem, zmianami prawnymi bądź wysoką konkurencją.

Tabela Nr 8 Analiza bezrobocia w Gminie Słubice w latach 2016 - 2020

Rok	Liczba osób bezrobotnych na koniec danego roku	
	gmina	miasto
2016	55	166
2017	39	144
2018	33	107
2019	24	96
2020	40	178

Opracowano na podstawie danych z PUP Słubice

Analizując powyższe dane widoczny jest spadek bezrobocia zarówno na terenie miasta jak i gminy Słubice. Najwyższy poziom bezrobocia w ostatnim okresie przypadł na 2016 rok oraz w 2020 roku a najniższy natomiast przypada na 2019 r.

Tabela Nr 9 Analiza osób bezrobotnych pod kątem wykształcenia w latach 2016 - 2020

Rok	Wykształcenie wyższe	Wykształcenie średnie ogólnokształcące	Wykształcenie zawodowe	Wykształcenie podstawowe/gimnazjalne

2016	52	118	209	250
2017	37	35	162	172
2018	37	32	116	150
2019	28	30	137	142
2020	47	65	212	189

Opracowano na podstawie danych z PUP

Tabela Nr 10 Analiza osób bezrobotnych pod kątem wieku w latach 2016 – 2020 (dane dotyczą powiatu słubickiego).

L.p	wiek	2016	2017	2018	2019	2020
1	18 – 24	52	36	36	46	63
2	25 - 34	152	115	83	73	132
3	35 – 44	133	114	101	108	146
4	45 – 54	145	114	85	76	136
5	55 – 59	130	81	67	67	99
6	60 lat i więcej	69	51	41	45	67

Opracowano na podstawie danych z PUP

Porównując dane z poprzednich lat widoczna jest poprawa sytuacji na rynku pracy. Od roku 2016 widoczny jest spadek osób bezrobotnych na terenie gminy Słubice. Na koniec grudnia 2019 roku wyniósł on 120 osób. Pozytywnym zjawiskiem ukazany jest fakt, że z roku na rok następuje spadek bezrobocia.

1.4. Wspieranie rodzin i piecza zastępcza

Obowiązki gminy w zakresie wspierania rodziny oraz funkcjonowania systemu pieczy zastępczej określa ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i zalicza się do nich:

- 1) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, a także prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,

- 2) Współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych w wysokości odpowiednio 10%, 30%, 50% pełnych kosztów w pierwszym, drugim oraz trzecim roku i kolejnych latach pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 3) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

Asystentura rodziny

Rodzinom zamieszkującym na terenie miasta Słubice , przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach udziela wsparcia polegającego w szczególności na :

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczej rodziny,
- podnoszeniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Dane dotyczące prowadzonych działań przez asystenta rodziny obejmują okres od 2016r . Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Wsparcie to prowadzone jest za zgodą rodziny i aktywnym jej udziałem, uwzględniając zasoby własne oraz źródła wsparcia zewnętrznego. Plan pracy sporządzany jest przez asystenta rodziny przy współpracy z rodzina i pracownikiem socjalnym, obejmuje on zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, oraz zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Monitorowanie funkcjonowania rodziny odbywa się również po zakończeniu pracy z rodziną.

Tabela Nr 11 Asystent rodziny w latach 2016- 2020

Asystentura rodziny	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny	1	1	1	1	1
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta	8	7	7	6	9

Liczba dzieci objętych pomocą asystenta	16	13	13	18	21
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach wsparcia / rodzinach zastępczych	0	0	0	2	5

Jak widać w powyższej tabeli liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny od 2016 roku jest na przybliżonym poziomie, jednak ilość dzieci znajdująca się w rodzinach jest większa. Podejmując pracę z rodziną głównym priorytetem jest profilaktyka obejmująca udzielenie wszelkiego wsparcia rodzinie naturalnej dziecka aby nie dopuścić do sytuacji kryzysowej a w konsekwencji do zabrania dziecka z domu.

Rodziny wspierające

Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczenie, lecz aktywna pomoc w przewyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Formy pomocy mogą być bardzo różne, uzależnione od potrzeb oraz współpracy między zainteresowanymi. Dotyczyć one mogą: wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Do tej pory gmina nie realizowała tego zadania.

Rodziny zastępcze

Rodzinna piecza zastępcza jest przejściową formą zapewnienia dziecku całkowitej lub częściowej opieki rodzicielskiej. W rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali trwale lub częściowo pozbawieni praw rodzicielskich lub gdy ta władza została im ograniczona lub też zawieszona. Umieszczenie w rodzinie zastępczej następuje na podstawie postanowienia sądu.

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej art. 40 ust. 1 wskazuje w szczególności co powinno być zapewnione dziecku:

- traktuje się dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewnienie dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych,

- zapewnienie kształcenia, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewnienie potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych,
- zapewnienie ochrony przed arbitralną ingerencją w życie prywatne dziecka
- umożliwienie kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe rodzin i dzieci w nich umieszczonych w latach 2016 – 2020.

Tabela Nr 12 Liczba rodzin w których umieszczono dzieci w latach 2016 - 2020

Typy rodzin	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	57	49	42	39	36
Rodziny zastępcze niezawodowe	35	31	28	30	28
Rodziny zastępcze zawodowe	5	6	6	7	7
Rodzinne domy dziecka	1	1	1	1	1

Opracowano na podstawie danych PCPR Słubice

Tabela Nr 13 Liczba dzieci umieszczona w rodzinach zastępczych w 2016 - 2020

Typy rodzin	Liczba dzieci				
	2016	2017	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	71	61	50	48	46
Rodziny zastępcze niezawodowe	49	36	33	31	31
Rodziny zastępcze zawodowe	25	23	17	31	30
Rodzinne domy dziecka	37	35	24	25	15

Opracowano na podstawie danych PCPR Słubice

Świadczenia rodzinne

Na świadczenia rodzinne składają się zasiłki rodzinne, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie w postaci jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, do których prawo nabywa się sposób określony w ustawie o świadczeniach

rodziny. Poszczególne świadczenia mają swój charakter, większość z nich wypłacane są na czas określony, są również przyznawane jednorazowo. Świadczenia te przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Większość przyznawanych świadczeń uzależnionych jest od kryterium dochodowego, jedynie świadczenie 500+ , Dobry Start 300+ nie wymagają spełnienia kryterium dochodowego.

W poniższej tabeli przedstawione zostaną dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych pobieranych w latach 2016 – 2020. Poniższe dane pomogą w analizie liczby wypłaconych świadczeń.

Tabela Nr 14 Liczba świadczeń rodzinnych wypłaconych w latach 2016 - 2020

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń rodzinnych wypłaconych w latach 2016 - 2019				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne	9081	8876	8642	7639	6405
Dodatki do zasiłków rodzinnych	3586	3463	3016	2731	2503
• z tytułu urodzenia dziecka	56	47	36	32	22
• z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	277	261	152	165	127
• samotnego wychowywania dziecka	619	599	554	441	423
• z tytułu kształcenia i rehabilitacji	638	579	529	482	460
• z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	504	485	437	394	369
• z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	372	377	254	195	240
• z tytułu wielodzietności	1120	1115	1054	1022	920
Zasiłki rodzinne z dodatkami	12667	12339	11658	10370	8908
Zasiłki pielęgnacyjne	5356	5390	5235	5187	4999
Świadczenia pielęgnacyjne	596	1448	637	611	703
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	128	148	128	117	97

Świadczenia opiekuńcze	146	218	200	182	147
Świadczenie rodzicielskie	426	370	376	412	407

Dane pozyskane z OPS Słubice

Tabela Nr 5 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2016 – 2020.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń w latach 2016 - 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne	843	844	807	747	673
Zasiłki pielęgnacyjne	476	479	476	469	451
Świadczenia pielęgnacyjne	61	57	53	52	64
Specjalny zasiłek opiekuńczy	14	18	16	14	10

Dane pozyskane z bazy OPS Słubice

Świadczenia alimentacyjne

Prawo do świadczeń alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wskazuje :

- zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji,
- zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- określa działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny jest systemem wsparcia osób uprawnionych do alimentów w postaci środków finansowych z budżetu państwa. Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jak również podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zleconym zadaniem gminy, która uzyskuje dotację celową z

budżetu państwa. W gminie Słubice zdanie to realizuje Ośrodek Pomocy społecznej w Słubicach.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej czyli dziecku, które ma zasądzone alimenty od rodzica, mogą być to również alimenty zasądzone ugodą zawartą przed sądem jednak egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenie to przysługuje dziecku do ukończenia 18 roku życia lub do 25 roku życia pod warunkiem, że dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające stopień niepełnosprawności znaczny świadczenie to przysługuje bez względu na wiek dziecka.

W poniższych tabelach ujęte zostaną dane dotyczące przyznania świadczenia,, liczby dłużników oraz zwrot należnych przez dłużników alimentów.

Tabela Nr 16 Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Rok	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób , którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie
2016	2198	882280	156	112
2017	2079	864530	159	111
2018	1908	809378	144	95
2019	1671	711360	119	76
2020	1371	594652	111	75

Dane z bazy OPS Słubice

Z analizy powyższych danych wynika , że w latach 2016 – 2019 liczba świadczeń znacznie spadła , podobna sytuacja ma miejsce w przypadku kwoty świadczeń. Spadek widoczny jest również w liczbie osób którym przyznano świadczenie decyzją jak i w liczbie rodzin.

Tabela Nr 17 Liczba dłużników alimentacyjnych w latach 2016 – 2019

Rok	Liczba dłużników alimentacyjnych
2016	244
2017	267

2018	281
2019	228
2020	229

Dane pozyskane z bazy danych OPS Słubice

Tabela Nr 18 Zwrot należności przez dłużników alimentacyjnych w latach 2016 – 2020

Rok	Dochody budżetu państwa (zł)	Dochody własne gminy (zł)
2016	140 881	23 186
2017	179 178	33 016
2018	294 974	67 158
2019	289 120	60 555
2020	327 965	64 083

Dane pozyskane z OPS Słubice

1.5 Uzależnienia

Problemy uzależnień zajmują szczególne miejsce wśród problemów społecznych i społeczno – zdrowotnych. Uzależnienia są jedną z najbardziej rozpowszechnionych form wykluczenia społecznego. Najczęstsze uzależnienia to od narkotyków , alkoholu, tytoniu, leków bądź jedzenia , seksu, hazardu, przemocy.

Oszacowanie tej skali uzależnień jest bardzo trudne na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które jednak nie szukają wsparcia. Problem uzależnień wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach najczęściej skupia się na problemie alkoholowym.

Tabela Nr 19 liczba osób, którym udzielono pomocy związanej z uzależnieniem

Powód udzielonej pomocy	2016	2017	2018	2019	2020
Alkoholizm	37	25	23	44	57
Narkomania	7	5	3	4	7

OGÓŁEM	44	30	26	48	64
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Dane pochodzące z bazy OPS Słubice

Jak można dostrzec z powyższych danych wynika, że zwiększa się liczba osób mających problem alkoholowy w 2016 r osoby z problemem alkoholowym było 44 natomiast w 2019 roku już widać nieznaczny wzrost liczby do 48. Jeżeli rozważyć kwestię uzależnienia od narkotyków liczba osób , którym udzielono wsparcia z tym uzależnieniem spadła.

Powszechnie wiadomo alkoholizm jest jednak najczęściej występującą przyczyną w rodzinach dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem, w rodzinach o niskich dochodach jak i rodzinach ubogich. Alkohol prowadzi nie tylko do zmian fizycznych i psychicznych organizmu osoby nadużywającej jego spożywanie ale jest również bardzo poważnym następstwem społecznym. Jak wynika z wielu badań alkohol jest przyczyną wielu przestępstw jak i utrwała procesy dezorganizacji życia społecznego. Dzieci, które obcują w takim środowisku rodzinnym żyją w atmosferze nieustannego lęku , niepokoju i napięcia bardzo często bywają ofiarami przemocy w rodzinie. Takie działania wpływają negatywnie na ich rozwój emocjonalny i powodują patologiczne typy zachowań.

W Gminie Słubice przy Urzędzie Miejskim działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która zajmuje się m.in. problemami związanymi z uzależnieniami > członkowie komisji udzielają porad osobom uzależnionym jak i członkom ich rodzin, przyjmowane są wnioski na przymusowe leczenie przeciwalkoholowe. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi m.in. przedstawiciele instytucji, które z tym problemem mają styczność bezpośrednio z rodzinami. Główne działania podejmowane przez gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów to w szczególności :

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy prawnej, psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

- ustalenie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Tabela Nr 20 Tabela dotycząca liczby wniosków , które wpłynęły do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz skierowanych do Sądu Rejonowego.

Rok	Liczba wniosków, które wpłynęły do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie, przesłanych do Sądu Rejonowego
2016	12	3
2017	12	4
2018	16	10
2019	20	17
2020	18	7

Opracowano na podstawie danych GKRPA

Na terenie gminy Słubice działa również Punkt Konsultacyjny w celu zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancje psychoaktywne oraz dla członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych a także dotkniętych przemocą w rodzinie. W Punkcie prowadzone są treningi umiejętności psychologicznych służące dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej a także rodzinnej osób uzależnionych, prowadzone są treningi umiejętności psychologicznych dla osób współuzależnionych przez zatrudnianych instruktorów, specjalistów zajmujących się profesjonalnie terapią uzależnień.

1.6. Bezdomność

Problemem bezdomności jako skrajny przejaw marginalizacji jest faktem społecznym, który dotyczy nie tylko osób bezdomnych oraz instytucji zajmujących się tym problemem, ale całego społeczeństwa. Zasada solidaryzmu społecznego wymaga indywidualnego wsparcia ludzi wykluczonych społecznie z jednej strony, a z drugiej jednoczesnego budowania systemu obywatelskiego sprzyjającego integracji i spójności, systemu kompleksowo zapobiegającego marginalizacji społecznej. Realizacja takiego założenia wymaga permanentnego powiększania wiedzy społecznej na temat bezdomności, przełamywania negatywnych stereotypów z tym zjawiskiem związanych oraz tworzenie rozwiązań instytucjonalnych sprzyjających kohezji społecznej.

Osoby bezdomne przebywające na terenie gminy Słubice uzyskują wsparcie w postaci skierowania do schronisk, ciepłych posiłków, pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej w tym terapia uzależnień, pomocy finansowej oraz pracy socjalnej, która stanowi jedno z najważniejszych działań.

Liczba osób bezdomnych na stałe przebywających na terenie gminy od lat jest niezmienna. Jednakże ze względu na przygraniczne położenie geograficzne miasta Słubice często borykamy się z bezdomnością napływową. Osoby te przebywają na terenie gminy najczęściej w okresie wiosenno – letnim oczekując od jednostki pomocy społecznej wsparcia finansowego, by udać się za granicę państwa. Najczęściej kierowane są do ostatniego miejsca zameldowania na stałe przy współpracy z tamtejszymi ośrodkami pomocy społecznej.

1.7 Niepełnosprawność

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia” Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenie i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie , utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”. Diagnoza tej grupy jest dość trudna z uwagi na brak pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o

przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodując zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Poniższa tabela pozwoli wskazać liczbę dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli jak i szkół gminnych.

Tabela Nr 21 Liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym uczęszczających do placówek oświatowych w latach 2018 – 2020

	Liczba dzieci niepełnosprawnych w roku szkolnym			
Placówka	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/22
Przedszkola	2	2	6	7
Szkoły	17	14	21	23

Opracowano na podstawie danych Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych oraz System Informacji Oświatowej stan na 30.09.21.

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym objętym kształceniem specjalnym na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej. Obowiązkiem szkoły jest realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach z poradni psychologiczno-pedagogicznych np. dotyczących indywidualnej ścieżki kształcenia czy wspomagania rozwoju.

Kolejnym zadaniem jakim gmina realizuje dla osób niepełnosprawnych jest Środowiskowy Dom Samopomocy, który od września 2017 roku prowadzony jest przez organizację pozarządową. Jego działalność ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów, które czasami bywają specyficzne. Ważnym elementem w pracy tych placówek jest integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną przez ich społeczną aktywizację. Podstawowe cele obowiązkowe sprawdzają się do :

- rozwijania umiejętności w zakresie wykonywania podstawowych czynności życia codziennego;
- zwiększenia poczucia bezpieczeństwa socjalnego i społecznego;

- prowadzenie terapii zajęciowej, którego program jest indywidualnie dostosowany do potrzeb uczestnika.

Środowiskowy Dom Samopomocy stanowi ważne ogniwo w systemie środowiskowej pomocy społecznej. Utworzenie placówki pozwala osobom niepełnosprawnym z wieloma dysfunkcjami na wyjście do środowiska lokalnego, znalezienie swojego miejsca w społeczeństwie jak również zapobiega izolacji społecznej a tym samym wzmacnia poczucie własnej wartości.

Działalność środowiskowego Domu Samopomocy opiera się na zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Zapewnia on wsparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby mają trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich kontaktów z otoczeniem. Środowiskowy Dom Samopomocy przeznaczony jest dla osób:

- z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniami umysłowymi w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym za wyjątkiem osób agresywnych, zagrażających sobie bądź otoczeniu;
- mającym trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym, które przy odpowiednim wsparciu środowiskowym uzyskują poprawę zdolności do samoobsługi i funkcjonowania w różnych strefach życia;

Środowiskowe Domy Samopomocy, w zależności od kategorii osób, dla których są przeznaczone, dzielą się na następujące typy:

- 1) typ A - dla osób przewlekle psychicznie chorych;
- 2) typ B - dla osób upośledzonych umysłowo;
- 3) typ C - dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.
- Dom może obejmować wsparciem więcej niż jedną kategorię osób (domy wielotypowe)
- Typ AB, typ AC, typ BC, typ ABC, ABCD

Środowiskowy Dom Samopomocy w Słubicach liczy 19 miejsc , od 2017 roku liczba osób się nie zmniejsza, uczestnicy pozostają pod opieką wykwalifikowanej kadry. Na koniec 2019r liczba uczestników w Środowiskowym Domu Samopomocy liczyła 19.

1.8 Sytuacja osób starszych

Proces starzenia się społeczeństw europejskich jest wynikiem wydłużania się długości życia, a także spadającego od lat 70 XX wieku wskaźnika urodzeń. Polska należy do krajów, w których proces ten jest już zaawansowany. Dlatego też, działania na rzecz osób starszych stały się priorytetem publicznej polityki społecznej.

W ramach polityki społecznej wobec osób starszych podejmowane są liczne działania związane z poprawą sytuacji materialnej i socjalnej seniorów, zapewnieniem dostępu do opieki zdrowotnej, jak również z umożliwieniem zachowania aktywności zawodowej, społecznej, edukacyjnej oraz kulturalnej i sportowej. Zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego oraz świadczeń z zakresu ochrony zdrowia pozostaje poza kompetencjami samorządu gminy i wymaga odpowiednich ogólnokrajowych strategii działania.

Gmina w tym obszarze może wspierać tę grupę społeczną głównie poprzez system pomocy społecznej i udzielanie w ramach jego świadczeń finansowych i pozafinansowych oraz wprowadzanie programy osłonowe. Formalne wsparcie świadczone w miejscu zamieszkania seniora nie zawsze okazuje się wystarczające i wymaga stałej opieki. W tym celu seniorzy korzystają z pomocy w postaci skierowania do Domu Pomocy Społecznej. Niestety w gminie Słubice niema placówki o takim charakterze dlatego też mieszkańcy kierowani są do najbliższych Domów Pomocy Społecznej . W procedurze kierowania do Domu Pomocy społecznej czynnie uczestniczy Ośrodek Pomocy Społecznej (właściwy ze względu na miejsce zamieszkania)w którym to zainteresowany składa podanie o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej. Niezbędna dokumentacja w przypadku osób samotnych kompletowana jest przez pracownika socjalnego na podstawie której Ośrodek Pomocy Społecznej wystawia decyzję kierującą , którą następnie przekazuje do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, który ma decyzyjność w przyjęciu do danego Domu Pomocy Społecznej. Po przekazaniu wszelkich dokumentów do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie następuje wydanie decyzji przez PCPR umieszczającej

bądź odmownej. Na podstawie decyzji osoba zainteresowana zostaje powiadomiona przez Dom Pomocy Społecznej o terminie przyjęcia.

W poniższej tabeli ujęto liczbę osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej w latach 2016 – 2019,

Tabela Nr 22 Liczba osób w Domach Pomocy Społecznej w latach 2016 - 2020

Rok	Liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej
2016	38
2017	35
2018	32
2019	34
2020	27

Opracowano na podstawie danych OPS Słubice

Powyższe dane obrazują, że liczba osób przebywających w Domach Pomocy społecznej nie znacznie się zmniejszyła. Jednak z posiadanych przez Ośrodek Danych wynika, że rocznie osób kierowanych do domu pomocy społecznej jest średnio 5.

Pobyt w Domach Pomocy Społecznej jest odpłatny. Zgodnie z art. 61 ustawy o pomocy społecznej obowiązania do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Oprócz podstawowych potrzeb osób starszych związanych z zabezpieczeniem bytu i dostępu do opieki zdrowotnej szczególnego znaczenia nabierają potrzeby wyższego rzędu takie jak poczucie własnej wartości, szacunku i przydatności. Zaspokojenie tych potrzeb opiera się w szczególności na umożliwienie jak najszerszego dostępu do kultury, edukacji oraz wypoczynku. Możliwości takie zdecydowanie posiadają organizacje pozarządowe. Na terenie Słubic działają

stowarzyszenia, kluby związeki, które pozwalają na zagospodarowanie czasu wolnego seniorom. W ramach swoich działalności prowadzone są różnego rodzaju spotkania seniorów, organizowane są różnego rodzaju zajęcia. Wykorzystanie aktywności osób starszych może nie tylko wpływać na utrzymanie ich w dobrej kondycji psycho – fizycznej, odsuwanie perspektywy umieszczenia młodszym pokoleniom i tym samym budowaniu odpowiednich więzi międzypokoleniowych.

1.9 Przemoc w rodzinie

W gminie Słubice działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie , który powołany został na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Celem działania zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego. Zespół skupia grupę ludzi, specjalistów z różnych dziedzin . Do zadań Zespołu należy:

- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie ,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc .

W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie Zespół może tworzyć grupy robocze. Skład grupy roboczej nie różni się znacząco od składu zespołu. Są też to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, prokuratury, Komendy Powiatowej Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi przedstawiciele innych podmiotów.

Zadania grupy roboczej:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania zjawiska

- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych tym zjawiskiem,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Niebieska Karta jest procedurą, która może zostać zainicjowana przez Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej . Dotyczy ona członków rodziny dotkniętych przemocą. Założenie Niebieskiej Karty jest informacją dla wszystkich służb o zagrożeniach występujących w rodzinie. Procedurę Niebieskiej Karty oraz wzory formularzy „ Niebieska Karta „ określa rozporządzenie Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury Niebieska Karta.

Poniższa tabela pozwoli przeanalizować realizację procedury w latach 2016 – 2020

Tabela Nr 23 procedura Niebieskiej Karty w latach 2016 - 2020

Rok	Liczba „ Niebieskich Kart „	Liczba posiedzeń grup roboczych
2016	74	950
2017	36	120
2018	38	156
2019	39	152
2020	29	O z uwagi na Covid 19

Opracowano na bazie danych OPS (IZdsPPwR)Słubice

1.10 Przystępczość

Przystępczość zbiorów czynów zabronionych ustawowo pod groźbą kary, a popełnionych na obszarze danej jednostki terytorialnej. Przystępczość jest zjawiskiem społecznym.

Charakteryzuje się następującymi cechami:

- stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego,
- wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przystępstwa w stosunku do ogółu ludności.

Przystępczość rozpatrywana być może również z punktu widzenia jej rozległości, intensywności, struktury i dynamiki. Jest zjawiskiem społecznym, które wpływa znacząco na jakość życia i poczucie bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Stanowi

zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego i wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przestępstwa w stosunku do ogółu ludności.

Wyróżnić można kilka czynników wpływających na zjawisko przestępczości. Zalicza się m.in. do nich: gęstość zaludnienia, udział kobiet i nieletnich w ogólnej liczbie ludności, a także poziom urbanizacji, bezrobocie, ubóstwo, poziom zamożności oraz warunki życia ludności.

Bezpieczeństwo mieszkańców

Tabela Nr 24 Przestępstwa na terenie gminy w latach 2017 – 2020

Rodzaje przestępstw	2017 r	2018 r	2019 r	2020
Przestępstwa drogowe	165	182	176	170
Przestępstwa narkotykowe	77	54	84	130
kradzieże	192	188	188	174
Kradzieże z włamaniem	113	137	81	104

Dane pozyskane z KPP Słubice

Tabela Nr 25

	2017 r	2018 r	2019 r	2020
Kierujący pod wpływem alkoholu	77	54	84	162
Doprowadzenie do Izby wytrzeźwień	20	126	139	152

Dane pozyskane z KPP Słubice

Tabela Nr 26 Wykroczenia w latach 2017 – 2019

Wykroczenia	2017	2018	2019	2020
Wykroczenia p-ko porządkowi i spokojowi publicznemu	211	211	198	182
Wykroczenia p – ko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	632	364	518	335
Wykroczenia p-ko bezpieczeństwu osób i mienia	8	6	9	85
Wykroczenia p – ko obyczajności publicznej	29	22	25	20

Wykroczenia p-ko urządzeniom użytku publicznego	58	29	39	5
Wykroczenia p-ko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości	320	171	127	42
Wykroczenie p-ko mieniu	197	167	146	76

Dane pozyskane z KPP Słubice

Pozyskano również dane z Komendy Powiatowej Policji w Słubicach dotyczące interwencji , rozbojów i wymuszeń.

Tabela Nr 27 liczba rozbo i wymuszeń na terenie gminy w latach 2017 – 2019

	2017	2018	2019	2020
Interwencje	2840	3097	3500	9987
Rozboje i wymuszenia	12	10	4	7

Dane pozyskane z KPP Słubice

1.11. Sytuacja mieszkaniowa w Słubicach.

Tabela nr 28. Liczba gospodarstw domowych oczekujących na wynajem mieszkań socjalnych/ komunalnych w latach (stan na koniec każdego roku).

lata	Liczba gospodarstw domowych oczekujących na mieszkania socjalne.	Liczba gospodarstw domowych oczekujących na mieszkania komunalne
2016	14	6
2017	15	6
2018	16	6
2019	22	5
2020	11	3

Tabela nr 29. Liczba gospodarstw domowych, których wynajęto mieszkania socjalne / komunalne w poszczególnych latach.

Lata	Mieszkania socjalne	Mieszkania komunalne
2016	7	6
2017	5	5
2018	5	2
2019	8	4
2020	7	4

IV INFRASTRUKTURA POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania pomocy społecznej w Słubicach realizowane są przez:

- Ośrodek Pomocy Społecznej ;
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Urząd Miejski w Słubicach
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Działania realizowane są przy współpracy z Lubuskim Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Zielonej Górze, Sądem Rodzinnym w Słubicach, jednostkami organizacyjnymi gminy (szkoły, przedszkola, instytucje kultury), SOSiR , Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz organizacjami pozarządowymi.

Na terenie miasta działa wiele organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, związków, fundacji, klubów i towarzystw. Prowadzą one działania skupiające się na wielu obszarach problemowych, które odczuwalne są w środowisku mieszkańców gminy. Gmina realizuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi, którego celem jest rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi poprzez tworzenie rozwiązań zmierzających do poprawy jakości życia społeczności lokalnej. Ten cel jest realizowany poprzez: umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie i wspólnotę lokalną poprzez powierzanie i wspieranie wykonywania zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w trybie konkursowym i pozakonkursowym, popieranie indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych, zachęcanie organizacji pozarządowych do udziału w konsultacjach społecznych, w partycypacji społecznej czy realizacji inicjatyw lokalnych, włączenie przedstawicieli samorządu i organizacji pozarządowych jako równorzędnych partnerów w dyskusji publicznej. .

V PODSUMOWANIE

Organizacja systemu pomocy społecznej w Gminie Słubice jest dostosowana do potrzeb społecznych. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Cele szczegółowe i kierunki działań sformułowane zostały na podstawie analizy systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuacji na lokalnym rynku pracy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słubice na lata 2021-2029 zakłada rozszerzenie i pogłębienie pewnych form pracy socjalnej, szerszą współpracę z instytucjami jak i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze pomocy społecznej.

Zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej działania podejmowane powinny doprowadzić w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania objętych osób i rodzin oraz do integracji ze środowiskiem. W strategii przyjmuje się stanowisko nakierowane na wzmocnienie postaw aktywności zawodowej, wdrożenie systemu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji jak i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu reintegracji społecznej, zawodowej osób i rodzin z problemami społecznymi.

ANALIZA SWOT

Materiał obejmujący diagnozę i charakterystykę gminy Słubice w zakresie występowania problemów społecznych pozwala na opracowanie katalogu czynników obejmujących mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia lokalnej polityki społecznej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju gminy Słubice na lata 2016 – 2023. • Program Współpracy Gminy Słubice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Istniejące bariery architektoniczne • Wyuczona roszczeniowość osób korzystających z pomocy społecznej;

<p>działalność pożytku publicznego na lata 2020-2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powstawanie nowych miejsc pracy. • W związku z położeniem; geograficznym duża aktywność gospodarcza i turystyczna miasta; • Bogata oferta edukacyjna, kulturalna i sportowa • Współpraca instytucji, organizacji pozarządowych oraz osób w zakresie rozwiązywania problemów społecznych • Aktywność samorządu w kreowaniu warunków sprzyjających inwestowaniu i tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej • Aktywność sektora pozarządowego • Bardzo niska stopa bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca pomoc specjalistyczna (terapeutyczna, medyczna np. brak diabetologa, neurologa dziecięcego, psychiatry dziecięcego) • Duża napływowość ludzi z całej polski w związku z położeniem geograficznym umożliwiającym zarobek po niemieckiej stronie; • Położenie geograficzne jako czynnik powodujący wzrost problemów społecznych; • Zlecenie gminom dodatkowych zadań • Brak osób chcących podjąć zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej , co skutkuje dużym obciążeniem realizowanych zadań; • Niewystarczający prestiż pracowników pomocy społecznej; • Starzejąca się ludność; • Rozproszenie działań i inicjatyw organizacji pozarządowych i administracji publicznej; • Brak odpowiedniego zabezpieczenia dla osób bezdomnych.
--	--

Szanse	Zagrożenia
---------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie działający samorząd, instytucje i organizacje pozarządowe; • Stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców • Stworzenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dla obecnych jak i przyszłych mieszkańców miasta • Bogata oferta kulturalna, edukacyjna i sportowa • Zwiększanie wsparcia dla rodzin • Współpraca z partnerami z zagranicy z uwagi na przygraniczne położenie • Rozwinięta sieć szkolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlecenie jednostkom samorządu terytorialnego zadań bez przekazywania środków budżetowych • Niestabilne przepisy prawa, • Wzrastająca liczba rodzin potrzebujących wsparcia w wykonywaniu funkcji opiekuńczo wychowawczych; • Wzrastająca lista osób starszych potrzebujących pomocy w usługach • Brak osób chętnych do podjęcia zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej; • Dziedziczenie zachowań dysfunkcyjnych i korzystania z pomocy społecznej; • Niewystarczająca ilość wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej • Duży przepływ ludzi i towarów • Brak tożsamości kulturowej mieszkańców • Niestabilność uregulowań prawnych.
---	---

VI ADRESACI STRATEGII

Strategia skierowana jest do mieszkańców Gminy Słubice, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w trudnej sytuacji wymagają pomocy w celu odzyskania zdolności

do samodzielnego funkcjonowania. Adresatami są również osoby starsze , samotne, które wymagają wsparcia instytucjonalnego z uwagi na wiek, chorobę, niepełnosprawność.

VI CELE STRATEGII

1. Cele główne :

- Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;
- Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych oraz długotrwale i przewlekle chorych;
- Rozwój aktywności społecznej oraz podniesienie poziomu integracji mieszkańców;
- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

I Cel główny	
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej	
<ul style="list-style-type: none"> • Cele szczegółowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie rodzin oraz podniesienie poziomu ich funkcjonowania • Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz rodzin dysfunkcyjnych • Wsparcie rodzin poprzez objęcie asystentem rodziny • Wsparcie poprzez rodziny wspierające • Wspieranie rodziców zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej • Organizacja działań społecznych o charakterze integracyjnym • Rozwijanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego • Organizacja przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i specjalistycznym, wspierającym umiejętności wychowawcze

<ul style="list-style-type: none"> • Realizatorzy i partnerzy działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej , • Urząd Miejski, • Szkoły; • Przedszkola; • Organizacje pozarządowe • Biblioteka publiczna • SOSIR
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunki działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca socjalna z rodziną; • Organizacja przedsięwzięć poszerzających kompetencje wychowawcze rodzin; • Rozwój wiejskich świetlic • Rozszerzanie oferty Placówki Wsparcia Dziennego; • Rozwijanie współpracy z instytucjami • Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;
<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźniki realizacji celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (różne formy) • Liczba przedsięwzięć skierowanych do rodzin; • Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny; • Liczba zorganizowanych działań na rzecz dzieci i młodzieży.
<ul style="list-style-type: none"> • Prognoza zmian w wyniku realizacji celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa funkcjonowania rodzin; • Zmniejszenie liczby rodzin w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze.

<ul style="list-style-type: none"> • Źródło finansowania • Okres realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej; • Zwiększenie liczby rodziców objętych wsparciem edukacyjnym, informacyjnym, pomocowym. • Budżet gminy, środki zewnętrzne • Lata 2021 - 2029
---	---

<p>II Cel główny</p> <p>Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych oraz długotrwale i przewlekle chorych a także ich rodzin</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Cele szczegółowe • Realizatorzy i partnerzy działań • Kierunek działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych; • Wspieranie rodzin w opiece nad osobami niepełnosprawnymi oraz starszymi; • Rehabilitacja i aktywizacja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych. • Ośrodek Pomocy Społecznej • Urząd Miejski • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Szpital Powiatowy w Słubicach • Organizacje pozarządowe • Praca socjalna z osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz ich opiekunami;

<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźniki realizacji celu • Prognozowane zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie finansowe dla osób niepełnosprawnych i starszych oraz ich rodzin; • Organizowanie wsparcia instytucjonalnego – Środowiskowy Dom Samopomocy • Realizacja warsztatów, konferencji, szkoleń, kampanii i innych przedsięwzięć skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych oraz poszerzających wiedzę w środowisku lokalnym na temat problematyki starzenia się i niepełnosprawności ; • Wspieranie zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz starszych • Usuwanie barier architektonicznych. • Liczba osób niepełnosprawnych i starszych objętych pomocą/wsparciem • Liczba zorganizowanych warsztatów, szkoleń, konferencji, kampanii; • Liczba usług opiekuńczych udzielonych osobom starszym i niepełnosprawnym; • Integracja ze społecznością lokalną osób starszych i niepełnosprawnych; • Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych; • Wspieranie osób sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi; • Podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych w społeczności lokalnej;
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Źródło finansowania • Okres realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy, środki zewnętrzne. • Lata 2021 – 2029
---	--

<p>III Cel szczegółowy</p> <p>Rozwój aktywności społecznej oraz podniesienie poziomu integracji mieszkańców.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Cele szczegółowe • Realizatorzy i partnerzy działań • Kierunek działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja działań wzmacniających wspólną tożsamość społeczną; • Wzmocnienie aktywności obywatelskiej; • Wspieranie inicjatyw lokalnych; • Urząd Miejski, • Ośrodek Pomocy Społecznej ; • Organizacje pozarządowe; • Instytucje kultury; • Policja • Straż Miejska. • Zachęcanie mieszkańców do wspierania i realizowania inicjatyw lokalnych ; • Wspieranie organizacji pozarządowych działających m. w sferze społecznej, edukacyjnej; • Organizowania lub współorganizowanie uroczystości, imprez i spotkań dla mieszkańców; • Angażowanie w działalność obywatelską wszystkich grup społecznych i zawodowych.

<ul style="list-style-type: none"> • Realizatorzy i partnerzy działań • Kierunki działań • Wskaźniki realizacji celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zintegrowanego systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. • Stworzenie systemu wsparcia socjalnego, prawnego i psychologicznego dla osób dotkniętych problemem wykluczenia społecznego. • Ośrodek Pomocy Społecznej, • Urząd Miejski, • • Powiatowy Urząd Pracy, • organizacje pozarządowe; • Rozwój pracy socjalnej i działań na rzecz integracji społecznej osób wykluczonych; • Wsparcie materialne osób dotkniętych problemem wykluczenia społecznego; • Zintegrowanie form profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz przeciwdziałania przemocy; • Zwiększanie świadomości społeczności lokalnej w szczególności osób młodych odnośnie wykluczenia społecznego; • Liczba osób korzystających z pomocy społecznej; • Liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego; • Liczba osób bezdomnych. • Poprawa sytuacji osób wykluczonych społecznie;
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Prognoza zmian w wyniku realizacji celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie jakości życia osób wykluczonych społecznie; • Liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w pomoc potrzebującym.
<ul style="list-style-type: none"> • Źródło finansowania 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy, środki zewnętrzne.
<ul style="list-style-type: none"> • Okres realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Lata 2021 – 2029

VII MONITORING I ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

Bezpośrednim wykonawcą oraz koordynatorem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słubice na lata 2020 – 2029 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej. Monitoring strategii polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych działań i ewentualnej modyfikacji kierunków tych działań. Proces wdrażania strategii zależny będzie od sytuacji finansowej gminy oraz środków pozyskanych z zewnątrz. Strategia ma na celu wytyczenie głównych kierunków zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Słubice. Strategia wyznacza kierunki działania władz samorządowych oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie samorządu.

Cele i działania niniejszej strategii realizowane będą przy współpracy różnego rodzaju instytucji i organizacji oraz społeczności lokalnej.

Monitoring prowadzony będzie w oparciu o sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej oraz sprawozdania z realizacji poszczególnych działań pozyskanych z baz danych poszczególnych realizatorów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania.

Obowiązek monitorowania realizacji działań jest w kompetencjach Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach.